

SÅRBART: Francesca Woodmans «Untitled, Providence, Rhode Island» (1975-78).
FOTO: GJEN-GITT MED TILLATELSE FRA CHARLES WOODMAN

Når kroppen snakker

Line Ulekleiv
KUNST

Francesca Woodman
Galleri K
Står til 17. februar

ANMELDELSER

Kort og godt.

Det er en spesiell anledning når Galleri K nå viser 30 verk av den amerikanske fotografen Francesca Woodman. Hun døde kun 22 år gammel i 1981, men har etterlatt et avtrykk i fotohistorien. Woodman var først og fremst aktiv på 1970-tallet, med mesteparten av sin praksis i Italia og New York. Her vises hennes første selvpортrett (1972) som startpunkt for den eksperimentelle karrieren, typisk utført i sort/hvitt med finstemte graderinger. Tretten år gammel sitter Woodman i en sofa, iført en raus ullgenser, ansiktet er skjult av det lange håret. Diagonalt løper ledningen som fra Woodmans hånd utløser fotoapparatet. Fra dette punktet utspant en intens, men altså kort, karriere seg – skreddersydd for suget etter det unge, talentfulle og tragiske.

Det etterlatte materialet på rundt 800 fotografier er konsentrert om Woodmans bruk av egen kropp. Å regissere seg selv er av åpenbare grunner nærliggende for mange kunstnere, men Woodman demonstrerte gjennomgå-

ende hvordan kroppen overskrider seg selv. Den lades ustanselig, ikke minst av kunsthistoriske forelegg og rådende forestillinger om kjønn. Hånden som henger ned fra sofaens armelene er ikke et nøytralt redskap, men en skulpturell hånd, som om den tilhørte en nymfe i marmor. Men med den andre hånden styrer hun bildet. Bevisstheten om selvfremstillingen, og den ofte problematiske representasjonen av naken kvinnekropp, karakteriserer disse motivene. De både leker og raljerer med hva det vil si å la kroppen ta seg av snakkingen.

Fotografiene viser hvordan Woodman orienterte seg i nesten tomme rom ribbet for tidstypiske rekvisitter. Et klassisk svermerisk islett er til stede, kniplinger og knirkende treverk, men det objektiverende behaget (eventuelt irritasjonen) utfordres via innsikt i fotografiske formulærer. Eksempelvis presser Woodman en glassflate mot eget underliv og tvinger det til å bli en fotoplate. Glassets skarpe kanter antyder sårbarhet i retning av selvskading.

Slående og gripende er også motivene hvor Woodman sklir inn bak en tapet eller har iført armene bjørkenever, strukket ut som stammer. Det utsatte subjektet oksiderer mot oppløsning. Kroppen i rommet, og dens kraft som fiktiv projeksjonsflate, skaper et spenn hos Woodman, som holder kunstnerskapet levende. Som grunnleggende fotoreferanse bør det være et must. Få hit ungdommen!

Line Ulekleiv
kunst@klassekampen.no